

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. március 3.

Csütörtök.

XXIII. évfolyam. 18. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petitorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyiltér sora 30 fillér.
A hirdetések a nyiltérek díja előre fizetendő.

Tanulságok a delegációból.

A delegáció tárgyalásai mutatták, mennyire iparkodtak az obstrukció képviselői a közös ügyek minden terén ki-nyujtani esápjukat, hogy új ürügyeket találjanak az országgyűlésben szándékolt üzelmeikre; mutatták azt is, hogy a kormányok, úgy a közösek, mint különösen a magyar, mennyire előkészítettek mindent, hogy az obstrukciót megfosszák minden reális alaptól, melyen turbulens kéz-és szájművét folytathatná. Különösen a katonai fejlődés feküdt az ellenzék szívében, hogy valamiképp bebizonyítsa, hogy a magyar kormány nem hü, vagy nincs hatalma, hogy hü maradjon katonai programjához. Főleg két téren operáltak tehát a magyar államnyelv behozatalára és érvényére vonatkozólag a közös hadsereg és a haditengerészet terén. De a közös hadsereg vonatkozólag még a legerősebb roham is megsemmisült, mert Apponyi határozati javaslatát, mely Ugron fontosságainak némi értelmet adott, egyhangulag elfogadták, melyszerint a magyar államnyelv javára az ezrednyelv változást szenved, aszerint, amint a katonák 20%-ából egy rész magyarul is tud. Még több előzékenységgel volt a magyar delegáció törekvései iránt a kaditengerészet. A kormány képviselője, Sényi sorhajóhadnagy tárgyilag-os és tapintatos előadásában biztosított, hogy a magyar termelést a kvóta arányában mindinkább figyelembe veszik a haditengerészet számára szükséges szállítások-nál, ami már talán a legközelebbi budget-tárgyaláskor nem fog üres ígéretnek bizonyulni, és hangsúlyozta azt is, hogy a tengerészeti akadémiába való felvételre nézve nem a német nyelv tudása, hanem az általános előképzettség a döntő. Persze kénytelen volt konstatálni, hogy ennek dacára 700 tengerésztiszt közül csak 159 magyar és hogy ezek közül is csak 58 ért magyarul. Ezt a sajnos korrekturát a tények gyakorolják a nemzet kívánalmai-val szemben s kitűnik belőle, mennyire a levegőbe a valóság figyelembe vétele nélkül formulázza az obstrukció követeléseit, mennyire nem a tengerészeti vezetőség, hozzáférhetőségén, mint inkább a magyar nemzet buzgalomán mulik, ha nincs eléggé képviselve a haditengerészetben. Azt a figyelem bevételt, melyet a kvóta arányában követelünk a tengerészet szükségleteinek szállításánál, első sorban magunknak kellene betartanunk, amennyiben a kvóta arányt megközelítőleg kellene iparkodnunk a magyar ifjúságot a haditenge-

részetben elhelyezni. Mint be van bizonyítva, ez az ifjúság nem találkozik akadálytalán a felvételnél a német nyelv hiányos ismerete miatt. Tehát a magyar nemzetől függ, hogy egyrészt lehető sok alapítványi hely létesítése által gondoskodjék magyar tisztekről a közös hadsereg számára, és tőle függ, hogy a haditengerészetet is ellássa magyar matrózokkal. Ha így eleget teszünk magunknak, lehetővé tesszük kívánataink teljesítését s akkor nem maradhat el, hogy anyagi téren is megkapjuk a megfelelő kárpótlást. És miután ime minden, amit az obstrukció még tovább is művelni szándékoznék, csak tarthatatlan önző, a nemzetet károsító üzelem lehet, az is csak a nemzet határozott akarától függ, hogy az obstrukciót a legrövidebb idő alatt a valóban nemzeti kormány mellett való erőlyes állás foglalás által legyőzze.

A delegációk záró ülése. A delegációban szombaton két ülés volt.

Delelőtt felkérték a delegáció elnökét arra, hogy a delegációnak 1868 tól kezdve irományai, naplói, tárgymutatói készítenek el.

Ezután az albizottságokban hozott határozatokat megszavazták.

Délután bemutatták az osztrák delegáció átiratát, hogy a két delegáció határozatait megegyezőnek tartja.

Burián István közös pénzügyminiszter a király nevében megköszöni a delegációnak a közös kormány előterjesztéseinek elfogadását.

Elnök indítványozza, hogy a Felsőház elismerése hódolatteljesen tudomásul vettessék és jegyzőkönyvbe iktattassék.

Fircák Gyula püspök a közös kormány, az elnök és alelnök működéséért mond köszönetet.

Elnök megköszöni és élte a királyt.

A választási jog reformja. Az országgyűlési képviselőválasztói jog új törvényes szabályozása céljából a március 15. és 31-ike közötti időszakban az egész országban statisztikai adatokat fognak gyűjteni. Ebben a munkában kis- és nagyközségekben az elemi iskolai néptanítók, mint összeíró biztosok fognak résztvenni és ezért statisztikai laponként 4 fillér állami díjazásban részesülnek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter legújabb rendeletével megengedte, hogy az összeírás ideje alatt az elemi iskolákban a tanítás három összeírási napon szüneteljen. A miniszter a városi és egyházmegyei hatóságokat szintén felhatalmazta, hogy saját iskoláiban három napi szünetet engedélyezzenek.

Kossuth Ferenc a politikai helyzetről. A függetlenségi és 48-as párt elnöke a delegációs tárgyalások befejezése alkalmából egy fővárosi napilapban „A mi kötelességünk” cím alatt cikket írt a politikai helyzetről, melyben mérsékletre inti pártját. A cikk egyes részeit megszigoríthatnák különösen azok, kik a függetlenségi eszmék takarója alatt folytatják romboló munkájukat a parlamenti intézmények ellen. Kossuth Ferenc a következő szavakkal fejezi be érdekes eszmemenetét: „A káprázta-

jelszavak, melyek a magyar nyelv jogai körül repkednek, jóllehet elvakítanak sokakat, de nem nyugtathatják meg azoknak lelkiismeretét, a kik nem akarhatják sajátkezűleg lerombolni a parlamenti intézményt, mely az alkotmányos jogvédelem és jogszerzés egyetlen tere; sem pedig azok lelkiismeretét, a kik nem akarnak az országnak mérhetlen károkat csinálni azért, hogy minden áron igyekezzenek érvényesíteni a kisebbség akarátát, a többség és a korona akarátával szemben. Nem a Tisza-kormányról van itt szó, sem pedig a magyar nyelvről. Itt más kérdések forognak fenn az obstrukció előtt és mi előttünk. Ők vessenek számot lelkiismeretükkel, mi pedig lelkünk egész erejével vágyódunk azután, hogy teljesíthessük kötelességünket, mint függetlenségi párt s mint éber, erős, elvű ellenzék, mely a parlamenti ellenzék barcait elszántan vívja, de az állam verkeringsét oly soká meg nem állítja, hogy ebből gyógyíthatatlan betegség fejlődjék ki az állam testén. Adná Isten, hogy mindnyájan hazafiúi kötelességeink teljesítéséhez hozzá láthatnánk minél előbb!”

Választási mozgalmak. Az ilyefalvi választókerület szabadelpártjának jelöltje: Szentkereszt Béla báró a mult napokban folytatta körutját a kerület községeiben. Programját mindenütt tetszéssel fogadták s a komoly, higgadt gondolkozású választók megvannak győződve a felől, hogy azon zavaros állapotoknak, a melyek az állam fejlődését, az összes lakosság nagy kárára a nemzeti lét presztízisének elhomályosítására, — veszélyeztetik, immár meg kell, hogy szűnjének. Turbulens törekvések igekezen itt-ott megzavarni a békés harmóniát, azonban a székely faj értelmes, előrelátó gondolkozása bizonyára nem engedi képtelenségek hirdetésével félrevezetni magát s a mandatumot bizonyára olyan kézbe fogja létenni, mely komoly férfias munkával fogja a székelység javára értékesíteni.

A székely kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

Marosvásárhely, február 26.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara február 26-án d. u. tartotta meg ez évi első teljes ülést Tauszik B. Hugó elnök vezetésével.

Gyűlés elején öröndetes tudomásul vették, hogy a keresk. m. kir. miniszter a székely kisipar fejlesztése céljából Volonics István baróthi könyvkötő, Szabó Ferenc és János csikszépvízi koesiggyártók, valamint Nagy József kézdívasárhelyi bádigos részére üzletkörükben használati munka gépeket adományozott, valamint hogy Klinger Henrik vezetése alatt álló sepsiszentgyörgyi szövőgyárnak 1902. évi segély részlet fejében 38.000 koronát a háziiparosoknál üzembe helyezett 180 szövőszék után pedig 18.000 koronát utalt ki, miáltal a gyár üzemképessége a kívánalmaknak megfelelően fokozódott.

Tárgysorozat rendén behatóan foglalkozott a kamara a marosvásárhelyi ev. ref. leányiskolával kapcsolatos nőipariskola fejlesztésével, ebben a nyakendő készítés mghonosításával. A kérdés úgy nyert megoldást, hogy a keresk. minisztertől az ügy kivitelének részleteire vonatkozó értekezleti jkv. felterjesztésével kapcsolatosan a tanfolyam anyagi támogatását, művezető kinevezését és a forgalmat biztosító közvetítő vállalkozó segítését kérelmezik.

Tárgyalta Udvarhely vármegyének a kéményséprési ipar gyakorlására vonatkozó szabályrendeletét, helyi viszonyokhoz illő módosításokkal ajánlván

megegerősítésre; elfogadta a mul tve vonatkozó összes számadásokat, tudomásul vette a szegedi és budapesti karácsonyi bazárokról szóló jelentéseket, hol többek között a magyarói varrottások, a mezősegi szotyoráru és a székelyudvarhelyi agyagáruk mellett a kosáráru örvendett nagyobb kelendőségnek.

A cukor és szeszipar fejlesztése érdekében a fogyasztási adók mérséklését kéri; a gyümölcs pálinka eszenciák gártásának és behozatalának megakadályozására közben jár; a szövetkezetek tulkapásainak megakadályozása egyben ezen nagyjelentőségű közg. intézmény egészséges fejlődésének biztosítására önálló szövetkezeti törvény alkotását sürgeti; a hadsereg terményszükségletének biztosításánál a kereskedők tapasztalt mellőzése ellen állást foglal; a M. gyarország és Ausztria közt forgalomba jövő cukor elvámolása ügyében az O. M. G. E. által benyújtott törvényjavaslatot pártolja.

Több székely kisiparosnak állami támogatásért beadott kérését a beszerzett adatok meglegelésével a keresk. kormány támogatásába ajánlja.

Ezek után több kisebb ügy nyert elintéztést. Ezzel az ülés is véget ért.

EGYESÜLETI ÉLET.

A Gazdasági Egyesület titkári jelentése.

Feladatom lévén a Gazdasági Egyesület mult évi működéséről jelentést tennem, bátor vagyok tehát becses türelmüket egy kis időre igénybe venni, hogy visszaidezhessen az Egyet életében előforduló nevezetesebb eseményeket s a választmányi gyűlések gazdag tárgysorozatát. Jól eső örömmel jelentem, hogy a mult év elején megállapított működési tervet betöltöttük.

Mindez azonban nem teszi szükségtelemmé, hogy tovább is ne igyekezzék az Egyesület még inkább fokozottabban közreműködni a Székelyföld gazdasági erősödésének hathatós elősegítésére. Fennállásának azok az okok most is, lépten-nyomon látjuk a gazdasági pangást, halljuk minden felől a panaszt. S ha összehasonlítást teszünk az ország más részeivel, eltekintve az ország északi részeitől, elszomorító a mi helyzetünk, pedig itt nincs kötött birtok, a latifundiumok nem akadályozzák, hogy földhöz jusson aki akar; igénytelen a népünk, a ruházatának legnagyobb részét szerencsére még a háznál szőtt holmiból állítja elő, étkezése egyszerű, takarékos,

nem költsékes s még is mivel nincs állandó keresete csak a míg a mezei munka tart, nehezen élhet. A kis és nagyobb birtokra a terhes adó, a nagy napszám s egyéb teher érzékenyen nehezedik. Az új gazdálkodási rendszer nehezen hódít, a régi mód 3 nyomásos gazdálkodást még a tagosított birtokon is az állat hiánya, a gépek és a szükséges tőke nélkül a legtöbben nem változtathatják meg. Ezek az okok, melyek megfigyelésére, enyhítésére s részben való megszüntetésére tömörítette a gazda társadalmat. Fel kell tárjuk e vidék bajait leplezetlenül, mert ezzel megkönnyebbitettük az orvoslás módját. Ebben a tekintetben nem is mulasztott el semmit, minden alkalmat felhasznált a választmány. Az állattenyésztés fejlesztése ügyében Nagy Károly ügyvezető alelnök szépen indokolt tanulmányát felterjesztettük a székelyföldi miniszteri kirendeltséghez s ez habár — sajnos — nem is az eredeti alakban, de mégis elfogadtatott és megígértetett, hogy hajlandó a kirendeltség a magyarfajta fehér szarvasmarha állomány fejlesztése és fentartását felkarolni s száz drb tehenet és borjat kiosztani. Ezután bocsátottunk ki egy jelentkezésre szólító felhívást s a beérkezett jelentkezők névsorát az illetékes hatósághoz felterjesztettük s hogy ez mindez ideig nem nyert elintéztést, nagyrésze lehet a kirendeltségben beálló személy változásnak és az ex-lex állapotnak.

A gazdakörök helyes irányu szervezeti kérdésért behatóan tanulmányozván Dr. Bánffy Zsigmond egyet. ügyész és kidoigozta a gazdakör általános alapszabályait.

A mult évi nagy gyümölcstermés értékesítésére szintén Dr. Bánffy Zsigmond ügyészünktől eredt a gyümölcs kiállítás rendezésének eszméje. Az okt. 8—14-ig tartott gyümölcs kiállítás oly fényes erkölcsi és anyagi sikerrel járt, hogy egy számra nézve tekintélyesebb egyesületnek is elismerést szerzett volna, mert soha e vidékről 70 vasuti kocsialmát nem szállítottak el, mint most. Különösen sokat vittek Frankfurtba, sőt Belgiumba is történt megrendelés. Igen sok megrendelést nem lehetett a vállalkozó hiánya miatt lebonyolítani.

A kiállítást okt. 8-án a városi hivatalok képviselőinek, számos vidéki és városi birtokos és nagy közönség jelenlétében lelkes szavakkal nyitotta meg a Gazdasági Egyesület érdemes elnöke, dr. Sinkovits Ottó s köszönetet szavazott a helyi rendező-bizottság tagjainak: dr. Bánffy Zsigmondnak, Nagy Károly, Kiss Károly, Szőcs Károly, Eperjessy Albert és Zajzon Sándornak.

A gyümölcs kiállítás alkalmából érkezett üd-

vözlő táviratok közül kiemelhetjük Darányi Ignác volt föld-ügyi miniszter ur 6 nagyméltóságát és Sándor János kormánybiztos ur 6 méltóságát.

Ez a siker buzdított arra is, hogy a gyümölcs termelés emelésére a mult dec. 31-ig jelentkezettek számára 6 ezer drb ingyenes csemetét kérjünk a földművelésügyi miniszteriumtól. A gazdasági munkás és cselédpénztár ügyével is foglalkozott a választmány s több községet megjelölve javaslatba hozta a miniszternél a háziipari tanfolyamok rendezését.

Az Egyesület tagjai száma, habár még mindig nem éri el azt a számot, a melyre az eredményes működés érdekében szükség volna, azért szaporodott a mult évben 20 taggal. Érthetetlen a közöny, az érdeklődés hiánya akkor, mikor az egész gazdaközönség érdekeinek munkálásáról van szó.

Az Egyesület létjogosultságának kiáltó bizonyítéka e vidék gazdasági elmaradottsága s eddigi elhanyagoltsága. Éppen ezért a nép szélesebb rétegeibe is be kell vinni a haladás iránti vágyat, buzdítani, nevelni kell az új eszmék befogadására, ezt szolgálják a Gazdakörök, minek szervezésében Vajna István alelnök és Bogdán Károly birtokosok szereztek érdemeket.

Buzdítólag hathat, hogy az Egyesület eddigi működése méltánylással találkozott a magas miniszteriumnál is, mert 1903. évben 400 kor. állami segélyt nyertünk, továbbá szintén a földművelésügyi miniszterium által adományozott 70 drb művelgetettük a könyvtár alapját.

Hogy az Egyesület működése ne legyen elszigetelt, kapcsolatot létesített az O. M. G. E., az E. G. E. és az Országos Gazdasági szövetkezettel.

A szellemi élet előmozdítását szolgáló „Köztelek”, az „Erdélyi Gazda”, a Szövetkezés című lapokat megrendeltük.

Az ügykezelés mind inkább való szaporodása szükségessé tette, egy állandó iroda-helyiség kibérelését, a hol a könyvtár, lapok s általában az egyet minden felszerelése elhelyeztetett.

Időrendben soroltam fel idáig azokat a főbb dolgokat, a melyek az egyet életében nyom nélkül nem tűnhetnek el. Valamint meg kell említenem a mi egész ország közgazdaságát mélyen sulytotta. Darányi Ignác földm. ügyi miniszter ur Ő nagyméltóságának a tárcától való megvállalása által és Sándor János kormánybiztos urnak államtitkárrá történt kinevezésével, úgy ő nagyméltóságának, mint a kormánybiztos urnak sajnálkozásunknak adván kifejezést s az ujonnan kinevezett Tallián Béla földm.

T Á R C A.

Panasz.

Mintha gyorsvonalat vón'
Ügy repül az élet.
Alig jön a tavasz,
Már egyszerre tél lesz.

A boldogság nyomán
Ott száguld a kétség.
Alig voltunk ifjak
Száll reánk a vénység.

S ezt a kis időt is
Így kell eltölteni —
Akit megszerettünk,
Attól távol lenni!

Szeretni valakit
S bolyongani árván —
Várni, hogy a rózsza
Elhervadjon szarán.

Dr. Vértessy Gyula.

Az iszákosság gyógyítása.

Irta: Léon Xanrof. Fordította: Koch Sándor.

Gyakran megessik, hogy az ember az életben egészen más célt ér el, mint amilyent magának kitűzött. Nem beszélök itt azokról a fiatal emberekről, kik eleinte jogot végeztek és később a börtönben végeznek.

Taitatuile egyetemi hallgatóságának első esztendejében — ő jogot tanult és mivel lelkiismeretes ember volt, éppen kilenc esztendő kellett neki a tudomány elsajátítására — tehát az első évben kiváló író hírnevére tett szert; e hírnév minden vendégös tiszteletét szerezte meg számára. E tisztelet azonban nem akadályozta meg őt abban, hogy más foglalkozás után lásson, hogy a rendőrségi pályára lépjen, ahol a Bacebus egykori tanítványa abban leli gyönyörűségét, ha bírságokat róhat ki éjjeli esend-háborításért.

Mindazonáltal el kell ismerni, hogy az iszákosság iránt mély rokonszenvet érzett és az iszákosságról szóló törvényt soha sem alkalmazta anélkül, hogy szívében heves fájdalmat ne érzett volna.

Mikor megismerkedtem vele, éppen akkor neveztek volt ki a párisi rendőrbizottság titkárává és „törzsvendégei”-hez tartozott többek között egy bizonyos Charfonillat, akit minden vasárnap este rendszeren holt részegen vezettek eléje. Charfonillat más-különbén derék ember volt, szelíd, jókedvű teremtetés, akinek csak az volt a szerencsétlensége, hogy mindig lármásan viselkedett, mihelyt egy pohár — helyesebben mondva három, négy liter-borral többet ivott.

Taitatuile első alkalommal futni engedte őt, miután szigorúan megintette és ígértét vette, hogy többé nem issza le magát, vagy legalább is nem olyan alaposan, hogy bekísérhető állapotba jusson. Charfonillat megesküdött mindenre, amire csak akarkalta és örök hálát fogadott Taitatuile iránt nagylelkűségéért. De azért következő vasárnap ismét csak oly ittas volt, mikor a rendőrségre hozták, mint első ízben, az egyetlen különbség az volt, hogy ez alkalommal a titkár ur egészségére ivott egész napon át Taitatuile, miután kihallgatta, nagy zavarban

volt; kezyetlenség lett volna egy embert, aki az ő tiszteletére részegedett le, börtönbe záratni, egy egészségtelen helyre, ahol csak vizet lehetett inni. A kihágást azonban, mely már visszaesés jellegével bírt, okvetetlenül büntetni kellett.

Egyszerre zseniális ötlete támadt Taitatuile-nek. „Jó barátom”, így szólt Charfonillathoz, „én önnel nagyon rokonszenvezek és hajlandó vagyok, hogy az ön kedvéért még másodsor is kivételt tegyek; visszaadom önnek szabadságát...”

„Óh titkár ur, ha merém, megölelném önt!”

„De csak egy feltétel alatt!”

„Mindent elfogadok, titkár ur, amit csak akar...”

„Őr hozzon egy üveg vizet és egy poharat!”

A rendőr csodálkozva hozta a kívánt tárgyakat, melyeket az iróasztalon elhelyezett, mialatt Charfonillat aggodalmas pillantásokkal szemlélgette azokat.

„Így!”, mondta Taitatuile, „ha ön akkor, mikor az egészségemre ivott, borába vizet öntött volna, most nem volna itt!”

„Óh, titkár ur, borba vizet önteni, hisz’ ez lehetetlen!”

„No jó, ha innem szabadulni akar, egészségemre kell innia!”

„Óh, örömmel, titkár ur!”

„Csak nyugodtan; ön kifogja inni a vizet ebből az üvegből!”

Charfonillat leirhatatlan rémülettel nézett Taitatuile-re.

„Hogy parancsoljon, titkár ur?”

„Így ki ezt az üveget!”

„De hiszen ebben víz van!”

„Ígen!”

„En vizet igyam? De titkár ur —”

ügyi miniszter urat, mint Balogh Vilmos kormány-biztos urat a kinevezés alkalmával üdvözlők.

Tisztelt Közgyűlés! Midőn egy esztendő eredményeire visszatérvén elgondolkoztunk, jól eső érzés kell, hogy eltöltsen az Egyesület minden tagjának lelkét, hogy lelkes elnökünk bölcs és tapintatos vezetése alatt minden tag közreműködött székely fajunk boldogulásának szellemi és anyagi életének előmozdítására s ha, a rendelkezésre álló eszközök szerények voltak is: megnyugtató és felemelő az a tudat, hogy a közjóért tesszünk s a kit ez lelkesíteni tud, az jöjjön velünk!

Zajzon Sándor.

NAPI HIREK.

— **Tisza miniszterelnök köszönete** Gróf Haller János főispán beiktatása alkalmából a miniszterelnököt és a kormányt üdvözlők, a mire Gróf Tisza István a következő levelet küldötte Szent Iványi Miklós alispánhoz: „Nagyságos Alispán ur! Új főispánjuk beiktatása alkalmából Háromszékvármegye közönsége, valamint a jelelvolt tártörvényhatóságok és testületek küldöttségei nevében tolmácsolt szíves üdvözléért őszinte köszönetet mondok. Tisztelettel: Tisza.”

— **Kitüntetés.** A király Dr. Csernátoni Gyula, beszterce-naszódmegyei kir. tanfelügyelőnek a kir. tanácsosi címet adományozta.

— **Egyházi közgyűlés.** A kézdívársárhelyi evang. egyházközgyűlés február 28-án tartotta rendes közgyűlését elég érdeklődés között a templomban. Különlte Mózes főgondnok beszámoló évi jelentése után az 1903-ik évi számadásokat vették tárgyalás alá, melyeket a számadás-vizsgáló bizottság jelentése alapján egyhangulag elfogadtak s az egyházmegyei számvevősséghez felierjeszteni határozott. Jóváhagyták az 1904 évre választási jogosultsággal bírók névsorát s végül ismételt elhatározták, hogy a Székely János agg lelkész nyugalmába helyezése iránt az igazgató-tanáshoz már régebben tett felterjesztést hivatalból sürgessék meg a főgondnok és jegyző, hogy végre valahára ez a soká elhúzódtott ügy is mielőbb megoldáshoz jusson.

— **Új igazgatók.** A Kézdívársárhelyi Kisebítő takarékpénztár részvénytársaság mult vasárnap délután tartotta élénk érdeklődés között 1903-ról beszámoló közgyűlését Dr. Sinkovits Ottó elnökletével. A közgyűlésen megjelent részvényesek egyhangulag elfogadták a Kupán József buzgó vezérigazgató elő-

terjesztette 1903-ik évi zárószámadást s a felügyelő bizottság jelentése alapján a felmentvényt az igazgatóságnak egyhangulag megadták s az összes javaslatokat elfogadták. Meleg hangon emlékeztek meg az igazgatóság elhunyt derék tagjáról K. Csizsár Józsefről s a felügyelő-bizottság buzgó elnökéről Kovács Dánielről s emléküket jegyzőkönyvben örökítették meg. K. Csizsár József helyébe igazgatósági taggá Cseh Gyula főszolgabíró, Kovács Dániel helyébe felügy. biz. taggá ifj. Nagy Ferenc műmalomtulajdonost választották meg.

— **Halálozások.** Kézdí-szászfalusi Bardoc Dénes aranyismis éldozár, tiszteletbeli esperes, a székelyudvarhelyi r. k. főgimnázium egykori kedves emlékü regense, 76. éves korában, Szovátnán, február 20-án az Urban elhunyt. Az egész vidék nagy részvételével temették el Szovátnán a kedves öreg urat. — Mihálovits Béla, a székelyudvarhelyi r. k. főgimnázium szép képzettségű tanára február 28-án, hosszasszenvedés után tüdőbajban elhunyt s folyó hó 1-én d. u. helyezték nagy részvétel nyugalmára. Kitűnő tanár, jeles író volt a boldogult, aki csak nemrég adta ki egy eszinos kötetben „Perzsiái uti emlékeit”, melyet a kritika osztatlan elismeréssel fogadott. Áldás emlékére.

— **Országos vívó- és tornaverseny** lesz Kolozsvárt március 13-án vasárnap, báró Chappon Samu híres vívómester 30 éves jubileumával kapcsolatban. A verseny fővédnökei Dr. Apáthy István egyetemi rektor, Gr. Bély Ákos főispán és Klobucár Győző honvéd altábornagy, — a rendező-bizottság elnöke: kézdívársárhelyi István János szigorló jogász, alelnökei Gróf Logothetti O. és báró Blomberg Gyula és Pekry Géza lesznek. A versenybíró-ság és rendezőség Kolozsvár előkelőségeiből van összeállítva.

— **A Vigadó megnyitása.** A Kézdívársárhely város által másfél-száz ezer korona költséggel építtetett „Vigadó” vendéglőjét szombaton este hangversenyyel fogja megnyitani ünnepélyesen közkedveltségű bérlője özv. Jancsó Dénesné, s kitűnő konyhájáról, kiváló borairól s gondos és gyors kiszolgálásáról széles körben ismeretes „Ilonka néni.” A hangverseny 7 órakor lesz s Szőke Pista jeles zenekara fogja a közönséget mulattatni. Ugy az ünnepélyes megnyitásra, mint általában a modern kényelemmel berendezett vendéglőben, kávéháza és szállodára szívesen hívjuk fel a városi és vidéki közönség figyelmét.

— **Az Iparos Ifjúsági Együletből.** A kézdívársárhelyi „Iparos Ifjúsági Egyesület” vasárnap dél-

után rendes gyűlést tartott M. Székely János vezetése alatt. Csikós Mihály egyll. tag ügyes, értelmes szavallása után Jancsó János nyomdász, egyll. jegyző tartott eszinos, jóhumoru felolvasást. Mindkét szereplő lelkes tapsokat aratott. Elhatározták s megállapították a március 15-én tartandó hazafias ünnepély programját, mely jelzett napon d. e. 11 órakor lesz a tornacsarnokban.

— **Zártkörű táncitanítási tanfolyamot** nyit Kézdívársárhelyen a Vigadó kis termében egy igen jó hírnévű örvendő fővárosi táncmester: Spuderka György, csupán az uri körök tagjai számára. A táncolni tanulókat 2 csoportban fogja a mester oktatni a legmodernebb táncokra és pedig: d. u. 4^{1/2} órától 6^{1/2} óráig a gyermekeket, 7^{1/2} órától 9^{1/2} óráig a felnőtteket. A tanfolyam szombaton veszi kezdetét heti 3 napon át, 2 hóig fog tartani; beiratkozást elfogad ifj. Dávid István tekintélyes kereskedő cégünk. Melegen ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Tanítógyűlés** volt Kézdívársárhelyen a mult napokban. A „Kézdírbai r. k. tanítók egyesülete” tartotta, Szabó Sándor kézdíszentléleki tanító vezetése alatt, ki elnöki megnyitójában a társadalom egyik nagy betegségről: az erkölestelenségről s annak iskolai orvoslása módjairól emlékezett meg. Fejér Irén oszdolai tanítónő sikerülten tanított földrajzból, míg Királyné Kis-Zentay Izabella polyáni tanítónő az iskolai büntetésekről tartott ügyes felolvasást, Nyágy Miklós tanító pedig szavalt. Végül Balázs Ferenc esperes gazdag érveléssel támogatott javaslatára kimondta a közgyűlés, hogy jövőre az iskolás gyermekeket szigorúan el kell tiltani a farsangvégi 3-4 napos falusi mulatságokon való részvételtől.

— **Katonai alreáliskola Marosvásárhelyen.** A 12. hadtestparancsnokság átiratot intézett a városhoz, hogy nyilatkozzák a Marosvásárhelyen építendő kat. alreáliskola építése és építési helye ügyében. Építési helyéül a parancsnokság 7-10 hectár földet kér a várostól ingyen. Az átirat szerint, az építési költségek 1.600.000 koronát tennének ki, s az építést a város végeztetné, azonban az építési költségeket a kincstár meg fogja téríteni, a mennyiben az építésre felveendő kölcsön, tőke és kamat törlesztését a kincstár fogja eszközölni. A kölcsön teljes amortizációja után az iskola a kincstár tulajdonába megy át. Fel van említve továbbá az átiratban, hogy az iskola vezetésére 28 tiszt lesz, 280 növendék foglalkozni a 4 évfolyamra és 70 leány lesz berendelve szolgáltatásra. A város forgalmát ez is tetemesen fogja növelni.

— **Vasuti szerencsétlenség Gyulafalván.** Az erdélyi erdőipar részvénytársaság gyulafalvi ipartelepén Háromszékvármegyében a telep Gor nevű részéből hazamenet a vaspályán Pridnov főerdész és Rosenthal Mór erdész utközben vették észre, hogy a fékező elromlott. A vonat egy lejtőn óriási sebességgel haladt, fékezni nem tudtak, s midőn egy kanyarulaton látták, hogy a vonat kérelhetetlenül a mélységbe zuhan, mindketten leugrottak. Pridnov főerdész az arcát és kezét törte össze, Rosenthal Mór erdészen pedig a vonat keresztül gázolt és testét iszonyuan összetörte, rögtön szörnyet halt. — Pridnov főerdész sebesülése nem veszélyes. A vizsgálat folyik.

— **A ki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar,** az fedezze magzükségletét Mauthner Ödön es. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általános ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti és virágujdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

— **Elfogott gyújtogatók.** Gidófalván e hó 6-án Fazakas Ferenc s társai kárára nagyobb gyújtogatás történt. A csendőrség erélyes nyomozása kiderítette, hogy a tettesek Baló Ferenc kilyéni és Egyed József gidófalvi molnár legények voltak, akik elfogtatván, a csendőröknek bevallották tettüket. A gonoszított okául a miatti boszujokat adták, hogy a gidófalvi ifjúsági bálba őket nem hívták meg. A bosszualló legények a kézdívársárhelyi kir. törvényszék fogházába kerültek vizsgálati fogságba.

A borizsák meg volt sértve, fel volt háborodva; szemrehányó tekintettel végigmérte Taitatuile-t, aztán határozottan kijelentette:

„Nem, inkább a börtönben alszom!”

Taitatuile-t e szavak fájdalommal érintették; intett és a rendőr kivezette áldozatát.

Másnap reggel midőn Charfonillat kikerült a börtönből, Taitatuile, aki egész éjjel szemrehányásokat tett magának keménysívisége miatt, így szólt hozzá:

„Nos, szegény barátom, önnek bizonyára igen rossz éjszakája volt?”

„Köszönöm, titkár ur”, válaszolt Charfonillat hidegen, megváltam én azért valahogy eltekintve attól, hogy tagjaimat úgy érzem, mintha összetörték volna és hogy nem tudtam aludni, igen jó dolog volt. A löce kemény és különben is, becsületes embernek nem élvezet tolvajokkal együtt börtönben ülni.”

„Ki kellett volna inni az üveg vizet”, mondta Taitatuile szelid hangon, de Charfonillat eltávozott anélkül, hogy válasza érdemesítette volna.

Következő vasárnap Taitatuile ismét Charfonillat tot látta maga előtt a hivatalban.

„Nos”, szólította meg „a lecke tehát nem használt, ismét csak az iszákosság az, ami önt ide hozza!”

„Oh nem” válaszolta Charfonillat, „nem az iszákosság, hanem a rendőrség hozott engem ide!”

„Kénytelen leszek önt újból becsukatni.”

Charfonillat elfintorította az arcát.

„Ha a vizes üveget ki nem issza!”

Charfonillat vakarta a füle tövét.

„Né, csak próbálja!”

„És ha beteg leszek tőle?”

„Ah, ostobaság!”

Taitatuile egy nagy pohárral töltött a borizsáknak a vízből; ez nem éppen valami nagy mohósággal kezébe vette, nézegette, megszagolta és végtére egy buzásra magába öntötte a folyadékot, akáresak valami orvosságot. Szemét ivás közben behunyta.

„Istenem de rossz íze van”, szölt, mikor a poharat keserves ábrázattal visszatette.

„Majd megszokja”, mondta a jószágos Taitatuile és szabadlábra helyezte.

Nyole nap mulva Charfonillat ismét megjelent, arca duzzadt volt és ragyogott, mint a teli hold.

„Hogy-hogy?”, kiáltott fel Taitatuile, „már megint itt van?”

„Ah, titkár ur, soha sem fog ez többé megtörténni. Hol a vizes üveg?”

E szavakkal lehajtotta a pohár vizet olyan arccal vágva hozzá, mint a gyermek, mely kinjában elmond egy imát, hogy elkövetett helytelenységét jóvá tegye. Ezután nyugodt lélekkel távozott.

Látogatásai egyre ritkábbak, végre egyáltalában nem jelent meg többé.

A derék Taitatuile megelégedetten dörszolgeltte kezét és boldog volt, hogy ezt a javíthatatlan borizsákot meggyógyította. Büszke volt jó eselekedetére és szerencsés eszméjére.

De néhány hónap mulva az után meglátta borizsákját oly piros orral, hogy egy biboros kalapja emiatt való irigységében bátran elsápadhatott volna.

Megszólította és kérdezte:

„Nos, Charfonillat, hogy van?”

Most már nem szokta magát leinni?”

„De igen”, válaszolta Charfonillat a legnagyobb lelki nyugalommal, „csak hogy most más körületben iszom le magamat!”

Hirdetések.

Szám: 10793/903. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztár Részvénytársaság végrehajtónak, Mágori Sebestyenné Molnár Mária és Dr. Balogh Vendel ügyvéd által képviselt Molnár Mózes hagyatékával szemben 224 K. 27 f. tőke, ennek 1899. évi szeptember hó 29-től járó 8 százalékos kamatai, valamint az összes alperesek ellen 151 korona 70 fillér eddigi és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. c. 240. §-a alapján és a 146. §-a értelmében, valamint 1563. pontjára hivatkozva a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, Felesernáton község területén fekvő, a felesernátoni 534. sz. tjkvben A + 2549/1. hrsz. ingatlanra 130 kor., a kézdivásárhely-kantai 1793. sz. tjkvben A + 2888. hrsz. ingatlanra 81 kor., a kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztár Részvénytársaság végrehajtónak Jancsó József gyám által képviselt kisk. Jancsó József, Dániel, István kézdivásárhelyi lakosok végrehajtást szenvedők ellen 43 kor. 37 fill. tőke s ennek 1899. szeptember 29-től járó 8% kamatai erejéig a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, Felesernáton község területén fekvő, a felesernátoni 431. sz. tjkvben A + 2379. hrsz. ingatlanra 87 kor., a kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztár Részvénytársaság végrehajtónak, Molnár Imre gyám által képviselt kisk. Molnár Dénes, Teréz és Imre budapesti lakosok végrehajtást szenvedők ellen képvis. Dr. Herepei Iván kézdivásárhelyi ügyvéd ügygondnok által 432 kor. 36 fill. tőke s ennek 1899. szeptember hó 29-től járó 8% kamatai erejéig a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, kézdivásárhely-kantai 1796. sz. tjkvben A + 19. hrsz. ingatlanra 154 kor. és a felesernátoni 1726. sz. tjkvben A + 2326. hrsz. ingatlanra 87 kor., A + 2372. hrsz. ingatlanra 130 kor., A + 2373. hrsz. ingatlanra 65 kor. kikiáltási árban az árverést végrehajtató képviselője Dr. Vargha Béla ügyvéd közbenjöttével elrendelte, míg a kérelem azon része, a melyben a felesernátoni 534. sz. tjkvben A + 2549/2. hrsz. ingatlan árverés alá bocsátását kéri, megtagadtatik, mert a fent jelzett ingatlan nem képezi a végrehajtást szenvedők tulajdonát, sem a fent jelzett sz. tjkvben elő nem fordul.

Árverési határnapul 1904. évi március hó 28-ik napjának d. e. 9 órája alólírott tkvi hatóság hivatalos helyiségébe tüzetik ki, mely alkalommal ezen ingatlanok a becsáron alul is eladatni fognak.

Kikiáltási ár 10 százalékat a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez bánt pénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről ki-

állított szabályszerű elismervény kiszolgáltatandó.

Az árverés egyéb feltételei a keblti tkvi hivatal a felesernáton község előjáróságánál, valamint Kézdivásárhely város tanácsánál megtekinthetők. A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Kézdivásárhelyt, 1903. évi november hó 11-én.

Kádár Ákos,
kir. törv.-széki bíró.

Sz. 9484—903. tkvi.

Arverési hird. kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy k.-vásárhelyi kisegítő takarékpénztár végrehajtónak, Sáska Antal hagyatéka végrehajtást szenvedő ellen 265 K. tőke, ennek 1903. évi május hó 1-től járó 6 százalékos kamatai 98 K. 56 f. végrehajtási már megállapított, úgy 25 K. 40 f. jelenlegi és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett az 1831. LX. t. c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében, valamint a 156. §-ra hivatkozással, a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, Kézdivásárhely város területén fekvő, a kézdivásárhely-kantai 1243 sz. tjkvben A + 1 rsz. 3242 hrsz. szántóra egészen 41 K., a k.-vásárhely-kantai 4. sz. tjkvben A + 4. rsz. 6., 8. rsz. emeletes kőház, udvar és kertre egészen 485 K. 80 f. 5. rsz. 3635. hrsz. szántóra egészen 44 K., 6. rsz. 3240. hrsz. szántóra egészen 230 K., 7. rsz. 3241. hrsz. szántóra egészen 230 K., a k.-vásárhely-kantai 1269. sz. tjkvben A + 1. rsz. 3634., 3636. hrsz. szántóra egészen 90 K., 2. rsz. 2763. hrsz. szántóra egészen 8 K. 70 f., a felesernátoni 515. sz. tjkvben A + 1. rsz. 2035/b. hrsz. szántóra egészen 119 K., a felesernátoni 1029. sz. tjkvben A + 1. rsz. 2079., 2080/a., 2080/b., 2081. hrsz. szántóra egészen 985 K., 2. rsz. 2078. hrsz. szántóra egészen 167 K., 3. rsz. 2069. hrsz. szántóra egészen 6 K. 90 f., az alfeltorjai 840. sz. tjkvben foglalt A + 1. rsz. 4737. hrsz. szántóra egészen 167 K., 2. rsz. 5522. hrsz. szántóra egészen 7 K. 60 f., 3. rsz. 5959. hrsz. szántóra egészen 173 K., 4. rsz. 3909. hrsz. szántóra egészen 134 K. 5. rsz. 5576. hrsz. szántóra egészen 201 K., az alfeltorjai 984. sz. tjkvben foglalt A + 1. rsz. 4631. hrsz. szántóra egészen 134 K., 2. rsz. 5481., 5482. hrsz. szántóra egészen 152 K., 3. rsz. 2813. hrsz. szántóra egészen 6 K., 4. r z. 2898., 2899., 2900. hrsz. kaszálóra egészen 15 korona 40 fill. ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést végrehajtató képviselője Dr. Vargha Béla ügyvél közbenjöttével elrendelte.

Árverési határnapul 1904. évi március hó 29-ik napjának d. e. 9 órája alólírt tkvi hatóság hivatalos helyiségébe 1904. évi március hó 31. napjának d. e. 9 órája Torja és 1904. évi március hó 30. napjának d. e. 9 órája Felesernáton község házához kitűztetik, mely alkalommal ezen ingatlanok a becsáron alul is eladatni fognak.

A kikiáltási ár 10 százaléka a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ban

jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadék képes értékpapírban a kiküldött kezéhez bánt pénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény kiszolgáltatandó.

Az árverés egyéb feltételei a keblti

tkvi hivatal és Alfeltorja, Felesernáton község előjáróságánál és a K.-vásárhely város tanácsánál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Kézdivásárhelyt, 1903. évi november hó 20-ik napján.

(29. 1—1.) Kádár,
kir. törv.-széki bíró

SZÁLLODA MEGNYITÁS!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Kézdivásárhely város tulajdonát képező ujonnan épített

VIGADÓ-SZÁLLODÁT

bérbe vettem és a mai kornak megfelelőleg teljesen ujonnan berendezve

f. hó 5-én (szombaton)

LÁSZLÓ SZÓKE PISTA zenekarának közreműködése mellett megnyitom.

Támaszkodva szerzett sok évi tapasztalataimra, főtörekvésem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönségnek úgy, mint eddig is tisztán kezelt italokkal és jó ételekkel szolgálhassak.

Eddigi szíves pártfogásukat megköszönve és további jóindulatukat kérve, vagyok

Kiváló tisztelettel:
Özv. JANCsó DÉNESNÉ.

Naponta frissen esapolt kőbányai poharas sör!
(27. 1—1)

Adler L. Jakab és Testvére

Bankbetéti Társaság BRASSÓ.

Befizetett tőke: 800.000 korona.

Betéti társ: Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Budapest.

Üzletköre:

Váltók leszámítolása legelőnyösebb kamattal mellett.
Takarék-betétek átvétele előnyös kamatoztatásra. Felmondás nincs!

Értékpapírok vétel és eladása napi árfolyamon.
Tőzsdei megbízások a budapesti vagy külföldi tőzsdéken a legelőnyösebben és legpontosabban teljesítve díjtalanul adunk.

Sorsjegyek eladása a legelőnyösebb feltételek mellett.
Kihuzott sorsjegyek és egyéb kisorsolt értékpapírok legelőnyösebb elszámolása (esedékesség előtt is!)

Szelvények díjmentes beváltása.
Külföldi pénznemek vétele a legmagasabb áron, eladása legelőnyösebben.

Utalványok és hitellevelek kibocsátása valamennyi európai és tengerentúli piacra.

Előlegek adása értékpapírokra, az árfolyamhoz viszonyítva. Méréselt kamat.

Igérvények eladása minden húzáshoz.
Biztosítások átvétele értékpapírok kisorsolásából eredő árfolyamvesztés ellen.

Osztálysorsjegyek eladása eredeti árak mellett.

(26. 2—4.)

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.